

PAPER DETAILS

TITLE: AMERIKA BIRLESİK DEVLETLERİ, ALMANYA, BIRLESİK KRALLIK VE TÜRKİYE'DE
EGITIM NITELIGI İLE EGITIME AYRILAN BÜTÇENİN KARSILASTIRMASI

AUTHORS: Murat Korkmaz, Bülent Altintas, Yasemin Yilmaz, Haluk Süne

PAGES: 90-102

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3465325>

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ, ALMANYA, BİRLEŞİK KRALLIK VE TÜRKİYE’DE EĞİTİM NİTELİĞİ İLE EĞİTİME AYRILAN BÜTÇENİN KARŞILAŞTIRMASI

Murat KORKMAZ*
Bülent ALTINTAŞ**
Yasemin YILMAZ***
Haluk SÜNE****

Öz

Küreselleşen dünyada ülkeler artık bütünsel bir sistemin parçasıdır. Dünya üzerinde birbirine en uzak bölgelerdeki ülkelerde meydana gelen olaylar ya da değişimler dahi diğerlerini etkilemektedir. Ekonomik güç ve özellikle ekonomik krizler dalga dalga yayılarak bütün dünya ülkelerinde etkisini göstermektedir. Bu koşullar altında ülkeler hem ekonomik hem politik olarak güçlü olmak ve diğer ülkeler karşısında dik durabilmek zorundadır. Bu da ancak teknolojik gelişimlerle şekillenen yeni yüzyılın gerektirdiği donanımın sağlanmasıyla başarılabilir. Ülkeler daha güçlü ekonomileri ancak eğitime yaptıkları yatırımlarla inşa edebilirler. Yüksek rekabetle baş edebilmek için çözüme giden en hızlı yollardan biri, Dünya devi olarak tanımlanan ülkelerin 21. yüzyıla yapılan hazırlıkların bilinmesi, gerekli becerilerin geliştirilmesi için neler yapıldığının incelenmesi ve eksiklerin belirlenerek tamamlanması olabilir. Bu bakış açısıyla, bu araştırmada dünyanın en güçlü ekonomilerini kapsayan G-20 ülkelerinden Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Almanya ve Birleşik Krallık’ın (BK) ekonomik koşulları, eğitime yaptıkları yatırım ve eğitim başarıları ile Türkiye’deki durumun karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Çalışmada karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarından yatay yöntemle önemli uluslararası raporlar taranarak belirlenen bazı parametreler derlenmiş ve karşılaştırılmıştır. Temel olarak ülkelerin OECD başarı puanları ile eğitime yaptıkları yatırımların karşılaştırıldığı araştırmanın sonucunda, Türkiye’nin eğitime yaptığı yatırımların, nitelikli eğitim göstergelerinin ve PISA başarı puanlarının diğer ülkelere nazaran oldukça düşük olduğu dikkati çekmektedir. Eğitime yapılan yatırım ile eğitim başarıları arasında doğru orantı olduğu açıkça görülmektedir. Eğitime yapılan yatırım düzeyi aynı zamanda eğitime verilen öneme de işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Sistemi, Ekonomi, Eğitim, Başarı, Karşılaştırmalı Yaklaşım.

Comparison of Education Quality and Budget Allocated to Education in The United States of America, Germany, The United Kingdom and Turkey

Abstract

In the globalizing world, countries are now part of a holistic system. Even events or changes that occur in countries in the most distant regions of the world affect others. Economic power and especially economic crises spread in waves and have an impact on all countries of the world. Under these conditions, countries must be strong both economically and politically and be able to stand tall against other countries. This can only be achieved by providing the equipment required for the new century shaped by technological developments. Countries can only build stronger economies by investing in education. One of the fastest ways to find a solution to cope with high competition may be to know how the countries defined as world giants are preparing for the 21st century, to examine how they develop 21st century skills, and to identify and complete their deficiencies. From this perspective, this research aims to compare the economic conditions, investments in education and educational achievements of the G-20 countries, which include the world's most powerful

* İzmir Menderes Değirmendere Ortaokulu. m.g.korkmaz@gmail.com

** İzmir Menderes Maurice Alberti Esin Özgener İlkokulu. bulentaltintas286@gmail.com

* Konya Selçuklu Mareşal Mustafa Kemal Ortaokulu. ysmnrkrmazzz@gmail.com

* İzmir Menderes Alpaslan İlkokulu. haluksune16@gmail.com

economies, the USA, Germany and the UK, and the situation in Turkey. In the study, some parameters determined by scanning important international reports using the horizontal method, one of the comparative education approaches, were compiled and compared. As a result of the research, which basically compares the OECD success scores of countries with their investments in education, it is noteworthy that Turkey's investments in education, quality education indicators and PISA success scores are quite low compared to other countries. It is clearly seen that there is a direct proportion between investment in education and educational success. The level of investment in education also indicates the importance given to education.

Keywords: Education System, Economy, Education, Success, Comparative Approach.

GİRİŞ

Karşılaştırmalı eğitim, ülkelerin ulusal eğitim sistemlerini bazı değişkenleri göz önüne alarak inceleyen bir alandır. Bu yöntemle, araştırmacılar, farklı ülkelerin farklı siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel yapılarının eğitime olan etkisini, ülkelere ait eğitim sistemlerinin yarattığı sonuçları, sorunları ve eğitimde ortaya çıkan sorunlara getirdiği çözümleri karşılaştırır; kısacası eğitim sistemlerinin avantaj ve dezavantajlarını ortaya koymaya çalışır. Böylece, yapılan karşılaştırmalarla faydalı sonuçlar çıkarılarak eğitim politikasının düzenlenmesi, eğitim sistemindeki açıkların kapatılarak sorunların çözülmesi hedeflenir (Yazıcı, 2009, s. 5). Karşılaştırmalı eğitim; tarih, sosyoloji, felsefe, psikoloji gibi pek çok bilimi kapsayan disiplinler arası bir alan olarak birçok araştırmacı tarafından kabul edilmektedir. Karşılaştırma kelimesinin taşıdığı anlam eleştirel bakmayı içermektedir. Karşılaştırmalı analizler düşünme ve düşünceyi geliştirme yöntemi olarak ele alınabilir (Balcı, 2018, s. 4).

Karşılaştırmalı eğitim 1817 yılında Marc-Antoine Jullien de Paris tarafından hazırlanan karşılaştırmalı eğitim planı ile başlatılan eğitim reformuna dayanır. Toplumlara değiştirme ve şekillendirme, çağın gereklerine uyarılama, siyasal güç ve fikirleri yükseltme gücüne sahip olan eğitim, gelişmekte olan ülkelerin gelişmiş ülkeler seviyesine çıkmasını sağlayacak belirleyici unsurlardan biridir. Türkiye'deki Köy Enstitüleri'nin kurulmasında önemli katkısı olan John Dewey toplumsal değişimin eğitim reformlarıyla mümkün olabileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda karşılaştırmalı eğitim yapılacak eğitim reformlarına yön vermek ve diğer ülkelerle her anlamda rekabet edebilmek amacıyla önemli ve gereklidir (Gülsoy Kerimoğlu, 2019, s. 1). Son yirmi yılda Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization-UNESCO), dünya çapında eğitim kalitesini yükseltmek amacıyla karşılaştırmalı eğitim çalışmalarına hız vermiş ve yapılan çalışmalar artmıştır.

Karşılaştırmalı eğitim yaklaşımının temel amaçları içinde; farklı ülkelerin eğitim sistemlerinin yapısına, etkinliğine ve sorunlarına yönelik bilgiler elde etmek, belirlenen konularda yapılan karşılaştırmaların sonucunda ulusal eğitim sistemine kuramsal ve uygulamalı katkı sunmak, yerel, ulusal ve uluslararası bir unsur olarak eğitime yönelik bilgi ve hipotezlerin gelişmesine katkıda bulunmak, eğitime etki eden faktörlerin belirlenmesini sağlamak, eğitimin evrimini farklı koşullar altında incelemek, eğitim politikasına katkı sağlayacak farkındalığı kazandırmak sıralanabilir (Yazıcı, 2009, s. 11). Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarıyla ilgili bütüncül bir yaklaşım geliştirilerek eğitim sistemlerinin ülkeden ülkeye amaç, ilke ve uygulamalarında nasıl bu kadar farklılık oluştuğunun belirlenmesi gerektiğini öneren Kandel, 1955 yılında karşılaştırmalı çalışmaları yöntemsel olarak belirli bir düzeye taşımıştır. Noah ve Eckstein, 1998 yılında karşılaştırmalı eğitim tarihini bilimsel araştırmalar, ulusal karakter çalışmaları, eğitim amaçlı geziler, gezginlerin hikâyeleri, diğer ulusları anlama gezileri olmak üzere beş gruba ayırmıştır (Balcı, 2018, s. 4).

Eğitim sistemleri, eğitim tarihinden, sosyolojiye, kültürden tarihe, politikadan ekonomiye birçok alandan etkilenmekte ve birçok alanı etkilemektedir. Bu bağlamda karşılaştırmaların sağlıklı bir biçimde yapılabilmesi için yöntemin dikkatli bir biçimde seçilmesi ve uygulanması gerekir. Karşılaştırmalı eğitim yaklaşımında kullanılacak yöntemler önemli bir tartışma alanı

oluşturmaktadır. Ergün (1985, s. 56) karşılaştırmalı eğitim sistemlerini incelediği geniş kapsamlı kitabında istatistik yöntemleri, saf karşılaştırma yöntemleri, sınıflandırma yöntemleri, problem inceleme yöntemi, fonksiyonel analiz yöntemi, eğitime etki eden faktörler yöntemi, birlikte değişim yöntemi, analitik soru cetvelleri yöntemi, tüm yöntemlerin toplu değerlendirilmesi gibi yöntemleri en önemliler arasında sıralamıştır. Eğitim anlayışı, tarih içinde sürece, coğrafya ve kültüre göre değişiklik gösterir. Bu nedenle eğitim, toplumsal, kültürel, ekonomik ve politik özelliklere uygun olarak şekillenir ve değişir. Küreselleşme sürecinin getirdiği şartlar ülkelerin sadece kendi içindeki istikrarın sağlamanın yetersiz kaldığını ve küresel koşulların etkisi nedeniyle küresel düzeyde bir uyumlanmanın gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda ülkelerin eğitim sistemlerinin yapı, süreç ve etkinliklerinin incelenmesi ve karşılaştırılarak benzerlik ve farklarının belirlenmesi mevcut eğitim sisteminin niteliğinin doğru bir değerlendirmesinin yapılması ve eksiklerin giderilerek yeniden düzenlenmesi bakımından gerekli ve önemlidir (Balcı 2018, s. 4).

Dünyanın süper gücü olmaya çalışan ülkeler, ekonomilerini güçlü tutmak ve rekabette öne geçmek için eğitimin önemini vurgulamakta ve bütçelerinin büyük bir bölümünü eğitime ayırmaktadır. Bu ülkelerin hangi konuları önemseyerek özen gösterdiklerini incelemek, kendi ülkemizdeki bazı temel eksikler ortaya koymak açısından gereklidir. Bu bağlamda bu çalışma, ekonomik gücü yüksek olan G-20 (Group of Twenty) ülkelerinden ABD, Almanya ve Birleşik Krallık eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasının yapılmasını amaçlamaktadır. Böylece, gelecekle ilgili öngörü ve gerekli tedbirlerin alınmasında uyarıcı rolü görmeyi üstlenmektedir. G-20 ülkeleri, içinde Türkiye'nin de bulunduğu dünyanın en büyük ekonomisine sahip 19 ülkeyi ve Avrupa Birliği Komisyonu'nu kapsar. G-20 ülkelerinin nüfus toplamı dünya nüfusunun yaklaşık %65'ini ve milli gelirleri toplamı dünya ekonomisinin %85'ini oluşturmaktadır (Selim vd., 2014, s. 94). Bu araştırmada G-20 ülkelerinden ABD, Almanya, BK ve Türkiye seçilmiş ve son yayınlanan raporlar ışığında aşağıdaki araştırma soruları çerçevesinde incelenmiştir:

1. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'ye ait PISA başarıları nelerdir?
2. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'ye ait nitelikli eğitim göstergelerine göre durumları nasıldır?
3. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'de eğitimin ekonomiye katkısına yönelik göstergeler nasıldır?
4. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'ye ait GSYH durumu nasıldır?
5. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'de her okul kademesinde eğitime ayrılan bütçe ne düzeydedir?
6. ABD, Almanya, BK ve Türkiye'de eğitimin finansman kaynağı nelerdir?

Ülkelere Ait Genel Bilgiler

Kuzey Amerika Kıtasının tamamına yakınına kapsayacak biçimde yer alan Amerika Birleşik Devletleri (ABD), 9.83 milyon km² yüzölçümüne sahip, elli eyaleti ve bir federal bölgesi olan federal bir cumhuriyettir. ABD, Dünya'nın en büyük üçüncü büyük kara parçasına, nüfus yoğunluğuna ve farklı etnik çeşitliliğe sahip bir ülkedir. ABD eğitim sistemi ABD anayasasına bağlı olarak yerel (yerinden) yönetimlere dayalı bir yapılanma göstermektedir. Okul açma ve kapatma yetkisi eyaletlerin ve yerel hükümetlerin elinde olduğu için ulusal ve merkezi bir mevzuat bulunmamaktadır. Bu nedenle ABD'de 50'den fazla eğitim sistemi bulunmaktadır. Federal düzeyde kurulan "Eğitim Dairesi" ise yönetim, denetim ve izin yetkilerini elinde tutmaktadır. Devlet ve yerel eğitim politikasını belirleme, ülke çapında eğitim konularını öne çıkarma, plan ve hedefleri belirleme, sistemi değerlendirme, uluslararası eğitim etkinlikleri düzenleme, milli yatırımlarla ilgi sorunları tespit etmek ve çözmek gibi yetkileri vardır ancak okullara doğrudan yön verme yetkisine sahip değildir (Baş, 2014, s. 66). ABD'de zorunlu eğitim yaşı eyalete göre farklılık göstermektedir. 5-7 yaşları başlangıç, 14-18 yaşları ortaöğretimin sonuna denk gelmektedir. Amerikan eğitim sisteminde kararlar, büyük ölçüde yerel yönetimlere bırakılmıştır. Zorunlu eğitim için öğrenim düzeyleri okulöncesi (3-5 yaş), ilköğretim (6-12 yaş), ortaöğretim (13-16 yaş) olarak düzenlenmiştir (Baş, 2014, s. 64).

Avrupa Kıtası'nın ortasında yer alan Almanya, yaklaşık 357 578 km² yüzölçümüne sahip, yaklaşık 83 milyon ile Avrupa Birliği'nin en kalabalık nüfusunu oluşturur. 16 eyaletten meydana gelen Almanya, federal parlamenter bir cumhuriyettir. ABD gibi birçok farklı etnik grubu barındıran bir ülkedir. Almanya'daki eğitim sistemi eyaletlerdeki yerel hükümetler tarafından kontrol edilir ve merkezi bir eğitim bakanlığı yoktur. Bu nedenle eğitim uygulamaları eyaletlere göre farklılık gösterir. Örnek olarak Baden-Württemberg eyaleti merkezîyetçi yapıya sahipken diğer eyaletlerde kararlar bölgesel yapıya dayanarak alınmaktadır. Bazı eyaletlerde zorunlu eğitim süresi 10 yıl olarak belirlenmişken bazı eyaletlerde 12 yıla kadar çıkmaktadır. Ancak eğitim politikası ve temel ilkeler federal hükümet tarafından merkezi bir şekilde belirlenir. Her eyalete bağlı bulunan eğitim bakanlıkları, valilik ve kentsel eğitim müdürleri eğitimden sorumludur (İnandı, 2005: 76). Eğitim Bakanlıkları, eğitimle ilgili kanun, yönetmelik, yönerge gibi yasal düzenlemeleri hazırlar. Valilik, kendisine bağlı okulların denetimini yapar. Eğitim müdürlüğü ise kendisine ait bölgedeki temel eğitim kurumlarının işleyişinden ve denetiminden sorumludur. Yerel yönetimler ayrıca, meslek eğitimi, eğitimde taşıma hizmeti, gençlik ve sosyal hizmetler, kütüphane, sanat ve kültür etkinlikleri, yetiştirme yurtlarının, kreş ve akşam liselerinin açılması gibi hizmetlerden de sorumludur. Alman eğitim sisteminde, okullar kendi içlerinde oluşturdukları içsel danışma kurulları ile kendi kararlarını alma yetkisine sahiptirler. Ayrıca eşit sayıda öğretmen, öğrenci ve velilerden oluşan okul konseyleri bulunur. Bu konseyler sayesinde öğrenci ve velilerin eğitim yönetimine aktif bir şekilde dahil olabilmelerine olanak verilmektedir (Görgülü, 2019, s. 76). Almanya'da yerel yönetimlerin aldığı kararlara bağlı olarak ilköğretim bazı eyaletlerde 4 yıl, bazı eyaletlerde 6 yıl devam eder. Almanya'da temel eğitim 3 ana bölümden oluşur. Zorunlu eğitim 9-10 yıl olarak belirlenmiştir. Almanya'da zorunlu eğitim kapsamında ilköğretim (6-10 yaş) ortaöğretim (11-15 yaş), lise (16-18 yaş) şeklinde düzenlenmiştir.

Birleşik Krallık, yaklaşık 244 820 milyon km² yüzölçümüne sahip, dört ülkeden oluşmuş bir Birleşik Krallığa ait ülkelerden biridir. Nüfus yoğunluğu (58 milyon) dünya sıralamasında 17. sırada olan Birleşik Krallık ABD gibi birçok farklı etnik ve dini topluluğu içeren bir yapıya sahip bir ülkedir (Akalin, 2008, s. 31). BK'deki eğitim sistemi merkezi yönetimin baskın olmasıyla birlikte yerel yönetimler ve eğitim kurumları, gönüllü kuruluşlar, kiliselerin eğitimde yetkili olması üzerine yapılandırılmıştır. 1988 Eğitim reformu ile BK en kapsamlı eğitim sistemi dönüşümünü gerçekleştirmiştir. Hazırlanan reform ile Ulusal Program geliştirilmiş, *mükemmellik*, *tüketicilik*, *anlaşılabilirlik* olmak üzere üç temel ilkeye dayalı olarak geliştirilen sistemde eğitim yönetimi ağırlıklı olarak yerel bölgelere kaydırılmıştır. Velilerin istekleri merkeze alınmış ve eğitim bu doğrultuda yönlendirilmeye başlanmıştır. Eğitimin yönetiminin tek merkezin elinden alınması için yeni mekanizmalar geliştirilmiştir. BK'de eğitim sistemi bölgesel düzeye indirgenmiş, okulların yönetimi iller bazında söz sahibi olan eğitim kurumlarına bırakılmış, öğretmen ücretleri yerel yönetimlerin finansmanı ile sağlanmaya başlanmış, ders araç gereçleri ve kitaplar bölgesel eğitim merkezleri tarafından karşılanmaya başlanmış ve bölgesel ekonomik düzey göz önüne alınarak planlamalar yapılmaya başlanmıştır (Atalay, 1995, s. 1). BK'deki yerel yönetimler, güçlü stratejik planlama rolünü üstlenerek, sorumlu oldukları bölgelerin eğitim kalitesini denetleme, okul politikalarını ve organizasyonunu oluşturma ve okulları finanse etmekle yetkilendirilmişlerdir. İngiliz eğitim sistemi değişime açık olarak yapılandırılmış, bu nedenle birçok reformun gerçekleştirildikten sonra gözden geçirilerek verimsiz sonuçlar veren düzenlemeler yeniden geliştirilerek uygulamaya koyulmuştur. BK'deki okullarda başöğretmenler, öğrencilerin yaş ve yeteneklerine göre planlama yaparak eğitimi yönetim kurullarıyla birlikte organize etmektedir. Genel olarak farklı yetenekleri merkeze alan gramer okulları, teknik okullar, modern ortaokullar ve çok programlı liseler bulunmaktadır (Akalin, 2008, s. 31). BK'de eğitim süresinin uzatılması amacıyla eğitim ortaöğretimin sonuna kadar zorunlu tutulmaktadır. BK'de zorunlu eğitim; okul öncesi (5-7 yaş), ilköğretim (7-11 yaş), ortaöğretim (11-14 yaş) yükseköğretim- ileri eğitim aşaması (14 yaş ve üzeri) şeklinde düzenlenmiştir (Akalin, 2008, s. 30).

Dünya üzerinde Asya ve Avrupa Kıtalarını birleştiren, bulunduğu konumu nedeniyle jeopolitik önemi yüksek bir ülke olan Türkiye, yaklaşık 784 bin km² yüzölçümüne sahip, ülke sınırları içinde birçok etnik kimliğe sahip topluluklar barınmaktadır (Dünya Bankası, 2023). Türkiye eğitim sistemi Temmuz 2018’de önemli değişikliklere uğramış, eğitim bakanından okullara doğru yapılanmış merkezi yönetimle örgütlenmiştir (Gülsoy Kerimoğlu, 2019). Türkiye’de temel eğitim kurumları örgün eğitim kapsamına giren 30.03.2012 tarihli yasayla zorunlu eğitim olarak üç temel aşamadan oluşan on iki yıla çıkarılmıştır. Okul öncesi eğitim isteğe bağlı olduğundan zorunlu eğitim kapsamında sayılmamaktadır. Zorunlu eğitim kademelerinin ilk 8 yılı ilköğretim olarak da adlandırılmaktadır. Kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu olan temel eğitim kademeleri ilkokul (6-10 yaş), ortaokul (10-14 yaş), lise (14-18 yaş) şeklindedir (Köksal ve Öntaş, 2012, s. 34).

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi modeli kullanılmıştır. Ayrıca karşılaştırmalı eğitim yaklaşımıyla ve yatay yönde gerçekleştirilmiştir. Korkmaz (2005, s. 29), karşılaştırmalı eğitimde yaklaşımları dört gruba ayırır. Yatay, dikey, problem çözme ve örnek olay olarak belirlediği bu yaklaşımlar karşılaştırma için belirlenen ülkelerin eğitim sistemlerini nasıl bir yaklaşımla karşılaştırılacağını ifade eder. Yatay yönde yapılan incelemelerde, eğitim sistemleri aynı döneme ait veriler üzerinden belirli parametreler çerçevesinde karşılaştırılır. Dikey yönde ise tarihi değişimi incelemek üzere boylamsal yani uzun yıllar boyunca elde edilen veriler değerlendirilir. Problem çözme yönteminde seçilmiş bir soruna etki eden parametreler sistematik bir biçimde değerlendirilerek var olan sorunlara bir çözüm getirmek hedeflenir. Örnek olay yaklaşımında ise örnek olaylar aktararak ülkelerin eğitim sistemlerine ilişkin yorum ve karşılaştırma okuyucuya bırakılır.

Verilerin Toplanması

Karşılaştırmalı eğitim sistemleri yaklaşımında karşılaşılan en önemli sorunlardan biri farklı kültürlerle ilişkin bilgilerin eksiksiz toplanmasıdır. Güvenilir ve tam istatistiki bilginin derlenmesi, karşılaştırma yapılan eğitim sistemine ait kaynakların doğru bir şekilde araştırılabilmesi için kültürün ve dilin iyi bilinmesi karşılaşılan sorunların başında gelmektedir. Bunların yanı sıra sistem içindeki kademeler arası geçişlerdeki farklılıklar karşılaştırmaların tam olarak yapılmasının önünde önemli bir sorun teşkil etmektedir (Yazıcı, 2009, s. 11).

Verilerin toplanması sürecinde, öncelikle eğitim sistemi ve başarı kriterlerini içeren raporlar araştırılıp incelenmiştir. Bu bağlamda eğitim verilerinin derlenmesinde en çok bilinen ve güven duyulan raporlardan biri olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı’nın (Programme for International Student Assessment- PISA) en son yayınlanan raporu temel alınmıştır. Ülkelerin eğitim başarısını belirlemek üzere uygulanan PISA sınavı, 2000 yılından itibaren dünya ülkelerinin %90’ında üç yılda bir Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (The Organization for Economic Cooperation and Development- OECD) tarafından uygulamaktadır. Matematik, fen ve okuma becerilerindeki başarının ölçüldüğü PISA sınavına okula giden 15 yaşındaki ortaöğretim öğrencileri katılmaktadır. Böylece öğrencilerin eğitimle kazandığı bilgi ve becerilerle ülkelerin eğitim niteliği belirlenmektedir. Bu çalışmada, ekonomik olarak gelişmiş ülkelerin seçilebilmesi için G-20 ülkeleri arasında olma kriteri belirlenmiştir. ABD, Almanya, BK ve Türkiye dünyanın en büyük 20 ekonomisi içinde bulunan G-20 ülkeleri içinde yer almaktadır. Ekonomik verilerin derlenmesinde Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum- WEF) raporları incelenmiştir. Ayrıca karşılaştırmalar için seçilen ülkelerin eğitim sistemleri ile ilgili genel bilgiler; *zorunlu eğitim, temel eğitim, eğitim sistemi, eğitim sistemi finansmanı* gibi anahtar kelimeler kullanılarak akademik makale ve tezlerin içeriğinde araştırılmıştır.

Ardından karşılaştırılması hedeflenen parametrelere ilişkin veriler, raporlarda tarama yoluyla derlenmiştir. Temel karşılaştırma parametreleri olarak; ülkelerin eğitim sisteminin genel yapılanması, eğitim göstergeleri ve PISA başarıları, eğitime ayrılan finansman, eğitimin ekonomiye etkisi, okul kademelerine göre eğitime ayrılan pay seçilmiştir. Böylece Türkiye’deki eğitim sisteminin gelişmiş ülkeler karşısındaki temel eksiklerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Derlenen parametrelere ilişkin daha güncel veriler olup olmadığı araştırılmış en güncel verilerin kullanılmasına özen gösterilmiştir. Araştırma kapsamında belirlenen parametreler, ekonomik büyümenin ve eğitime ayrılan bütçenin eğitim kalitesine katkı sağlayıp sağlamadığına ilişkin bir öngörü sağlamak amacıyla seçilmiştir. Daha ileri ve kapsamlı araştırmalar için araştırmacılara genel bir yol göstermesi hedeflenmiştir.

BULGULAR

Pisa Başarısı

ABD, Almanya, BK ve Türkiye için PISA testi sonuçları Tablo 1’de sunulmaktadır (OECD 2019).

Tablo 1
2018 yılı için yayınlanan PISA sonuçları (OECD 2019)

Ülkeler	Okuma Becerileri	Matematik Becerileri	Bilimsel Beceriler	Genel Sıralama
ABD	505	478	502	13
Almanya	498	500	503	20
BK	505	502	504	14
Türkiye	466	454	468	40
OECD Ortalaması	487	489	489	-

Tablo 1’e göre ABD genel puan itibarıyla 13. sırada, okuma becerileri bilimsel becerileri yüksek ancak matematik becerileri OECD ortalamalarının altında kalmıştır. BK 14. sırada, Almanya 20. sıradadır. Türkiye okuma, matematik ve bilimsel becerilerdeki tüm PISA testlerinde OECD ortalamasının altında kalmış, 40. sırada gelmektedir (OECD 2019).

Nitelikli Eğitim Göstergeleri

Eğitimde niteliğin yüksekliğini ölçmek üzere geliştirilen bazı eğitim göstergeleri Tablo 2’de sunulmuştur (Özen 2019).

Tablo 2
Eğitim Niteliği ile İlgili Göstergeler

Göstergeler	ABD	Almanya	BK	Türkiye
Matematik ve fen eğitim kalitesi	5.4	5.3	4.6	3.3
Mesleki ve teknik eğitim kalitesi	5.4	5.6	4.6	3.2
Pratik uygulama becerileri	5.7	5.5	5.4	3.8
Nüfusun dijital becerileri	6.0	5.3	4.7	-
Eleştirel düşünme becerisi	5.2	5.1	5.0	2.3
Aykırı düşüncelere verilen önem	5.3	4.8	4.7	3.0
Ülkenin yeteneği çekme ve tutma kapasitesi	5.8	5.1	5.7	2.9
Bilim insanı ve mühendis bulma kolaylığı	5.7	5.2	4.9	4.3
Entelektüel sermayenin korunması	5.8	5.7	6.2	3.6

Şirket bazlı yeni teknolojilere yatırım	6.0	5.5	5.2	-
Doğrudan yatırım girişi ve teknoloji transferi	5.6	5.4	5.5	4.5
Bilgi yoğun sektör çalışan oranı (%)	38.0	44.2	47.6	20.5

(1) En kötü (7) En iyi

Tablo 2, eğitimin niteliğine ışık tutan göstergeleri özetlemektedir. Tüm ülkeler içinde matematik ve fen eğitim kalitesi ile meslek ve teknik eğitim kalitesi sırasıyla ABD (5.4-5.4), Almanya (5.3-5.6), BK (4.6-4.6) ve Türkiye (3.3-3.2) olarak belirlenmiştir. ABD ve BK için eğitim kalitesi matematik ve fen eğitimi kalitesi ile meslek ve teknik eğitim kalitesi aynı değere sahiptir. Almanya’da meslek ve teknik eğitim düzeyi matematik ve fen eğitim kalitesine göre biraz daha yüksek, Türkiye’de ise daha düşüktür. Türkiye, eğitim kalitesi göstergelerinde en düşük değerlere sahiptir.

Eğitimde becerilere yönelik göstergelerde de Türkiye en düşük puanlara sahiptir. Pratik uygulamalara ve öğrenilen bilgileri hayata uygulamaya ABD (5.7), Almanya (5.5) ve BK (5.4) puan düzeylerinde önem verirken, Türkiye’de ise uygulamaya verilen önem (3.8) puan düzeyinde kalmakta, öğrenilen bilgiler teorik düzeyde kalarak öğrencilerin bilgilerini yaşama uyarlaması için gerekli olanaklar oluşturulamamaktadır. Dijital okuma becerilerinde en yüksek puana ABD (6), ardından Almanya (5.3) ve BK (4.7) sahiptir. Türkiye’nin ise nüfusa yönelik dijital becerileri puanlanamayacak kadar düşüktür. Eleştirel düşünme becerilerine en çok yatırım yapan ülke ABD (5.2), Almanya (5.1) ve BK (5.0) ile çok yakın düzeydedir. Türkiye’nin eleştirel düşünme (2.3) ve aykırı düşünceye önem verme düzeyi (3) oldukça düşüktür. Almanya (4.8) ve BK (4.7) için de aykırı düşüncelere önem verme ABD’ye (5.3) göre daha düşük düzeydedir.

Bir ülkenin gelişmesinde en önemli kaynak olan yetenekli insanı çekme ve tutma konusunda dünya devi ülkeler ABD (5.8), Almanya (5.1) ve Birleşik Krallık (5.7) 5 puanın üzerinde başarı gösterirken Türkiye (2.9) 5 puanın epey altında kalmaktadır. Bilim insanı ve mühendis bulma kolaylığında ABD (5.7), Almanya (5.1), BK (4.9) düzeyinde iken Türkiye (4.3) düzeyi ile yine bu ülkelerin altında bir puana sahiptir. Entelektüel sermayenin korunmasında BK (6.2) önde gelmekte, ABD (5.8) ve Almanya (5.7) yakın ve yüksek puandadır. Türkiye ise (3.2) ile insan kaynağını korumakta geriden gelmektedir. Bu göstergeler, beyin göçünün yönüne de ışık tutmaktadır. Türkiye’deki yetenekli ve yetişmiş insan gücü ABD ve Almanya’ya yönelmektedir. Bu da eğitime yapılan yatırımın boşa gitmesi anlamına gelmektedir.

Doğrudan yatırım girişi ve teknoloji transferi konusunda ABD (5.6), Almanya (5.4) ve BK (5.5) puana sahiptir. Türkiye’nin ise (4.5) ile yine 5 puanın altında kaldığı görülmektedir. Şirket bazlı yeni teknolojik yatırımlarda ABD (6) puan ile önde gelmekte, ardından Almanya (5.5) ve BK’nin (5.2) puan ile yeni teknolojik şirketlere yatırım yaptığı görülürken Türkiye’nin bu alanda puanlanamayacak düzeyde olduğu dikkati çekmektedir. Bilgi yoğunluğu yüksek sektörlerde çalışma oranı ABD (%38) BK (%47.6), Almanya (%44.2) ve Türkiye (%20.5) incelendiğinde Türkiye’nin en düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Eğitimin Ekonomiye Katkısı

Dünya Ekonomik Forumu, ülkelerin eğitim niteliğinin bir yansıması olan katma değere sahip üretime bağlı göstergeleri ve eğitimin ekonomiye olan etkisini Dünya çapında ülkeler için belirlemiştir. ABD, Almanya, BK ve Türkiye için eğitimin büyümeye katkısını ya da büyüme içindeki payı Tablo 3’te sunulmuştur (WEF, 2018).

Tablo 3
Eğitimin Ekonomiye Katkısıyla İlgili Göstergeler (WEF, 2018).

Ülkeler	Eğitimin ekonomik büyümedeki payı (%)	KDSÜ (Milyon Dolar)	KDSÜ ekonomi içindeki payı (%/GSYH)	KDSÜ içinde yüksek teknoloji payı	KDSÜ yıllık büyüme oranı (%)
ABD	6.1	1968	11.7	41.2	3.9
Almanya	4.2	774.1	20.6	61.4	1.7
BK	6.2	226.2	8.3	47.4	1.7
Türkiye	4.8	147.4	15.8	29.9	3.3

KDSÜ: Katma Değere Sahip Üretim

Tablo 3'te yer alan bilgiler, katma değer kapasitesi bir ülke için ekonomik büyüme ve kalkınmanın en önemli göstergelerinden biridir. Dünya Ekonomik Forumu'nun 2018'de açıkladığı son verilere göre 1968 milyon dolar ile ABD yıllık en yüksek katma değerli üretime sahiptir. Ardından 774.1 milyon dolar katma değer üretimi ile Almanya ve 226.2 milyon dolar ile BK gelmektedir. Türkiye 147.4 milyon dolar değerinde geride kalmıştır. Katma değer üretiminin ekonomik büyümeye katkısı incelendiğinde ise ABD'de %11.7 Almanya'da %20.6, BK'de 8.3, Türkiye'de 15.8'ini karşılamaktadır. Katma değerli üretimin en fazla Almanya ekonomisine katkı sağladığı söylenebilir. Katma değerli üretimin artışı yıllık olarak ABD (%3.9) ve Türkiye'de (%3.3) yüksek orandadır. Yüksek teknolojinin katma değerli ürünler içindeki payı ise ABD için %41.2, Almanya için %61.4, BK için %47.4 ve Türkiye için %29.9'dur. Ekonomik büyümeye eğitimin katkısı ABD için 6.1, Almanya için 4.2, BK için 6.2 ve Türkiye için 4.8'dir. Genel olarak bakıldığında ekonomik büyüme içinde eğitimin payı ABD ve BK için OECD ortalamasının üzerindeyken, Türkiye ve Almanya için ortalamanın altındadır.

Ülkelerin Kişi Başına Düşen Gelir Miktarı

Araştırma kapsamında karşılaştırılmak üzere seçilen ülkelerin nüfus, yüzölçümü, kişi başına düşen GSYH bilgileri Tablo 4'te sunulmaktadır.

Tablo 4
Ülkelerin Genel Bilgileri (WEF, 2018)

Ülkeler	Nüfus (Milyon)	Yüz ölçüm (km ²)	Kişi başına düşen GSYH (Bin dolar)
ABD	325.8	9826630	59.79
Almanya	82.70	357.578	44.65
BK	65.60	244820	40.09
Türkiye	84.77	783 562	9.66

Tablo 4'e göre en büyük ülke olan ABD aynı zamanda en yüksek toplam ve kişi başına düşen milli gelire de sahiptir. ABD'nin ardından Almanya yaklaşık 4 milyon dolar toplam milli gelire sahip ülkelerdir. Yüzölçümleri Türkiye'nin neredeyse yarısı kadar olan diğer ülkelerde ise milli gelir 40 bin doların üzerinde iken Türkiye'nin kişi başı milli geliri diğer ülkelerin dörtte birine denk gelen 10 bin dolar gibi oldukça düşük düzeydedir.

Okul Kademelerine Göre Bütçe Dağılımı

OECD raporlarında okul kademelerine göre ülkelerin eğitime ayırdığı bütçeler belirtilmektedir. Buna göre Tablo 5'te ilgili ülkelerin verileri yer almaktadır (OECD 2019).

Tablo 5
Okul Kademelerine Göre Öğrenciye Harcanan Eğitim Gideri (Dolar) (OECD, 2019; TÜİK, 2019).

Ülkeler	Okul Öncesi	İlköğretim	Ortaöğretim	Yükseköğretim
ABD	10830	11727	13084	26817
Almanya	9827	8619	11791	10018
BK	8957	11630	10569	20526
Türkiye	2005	4134	3511	7018
OECD ORT.	8426	8539	9868	11049

Ülkelerde öğrenciye düşen yıllık eğitim harcaması okul kademelerine göre yalnızca Türkiye’de her kademede OECD ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Eğitime en büyük payı ayıran ülkeler sırasıyla ABD (10 830 dolar), Almanya (9 827 dolar) ve BK (8 957 dolar) izlemektedir. Türkiye (2005 dolar) ise OECD ortalamasının (8426 dolar) neredeyse dörtte biri bütçe ayırmıştır. İlköğretim kademesinde ABD (11 727 dolar), Almanya (8 619 dolar) ve BK (11 630 dolar) ayırmıştır. Türkiye (4134 dolar) ise OECD ülkelerinin ortalamasının (8539 dolar) yarısı kadar bütçe ayırmıştır. Ortaöğretim kademesinde ABD (13 084 dolar), Almanya (11 791 dolar) ve BK (10 569 dolar), Türkiye (3 511 dolar) OECD ülkelerinin ortalaması 9 868 dolardır. Yükseköğretim kademesinde ABD (26 817 dolar), Almanya (10 018 dolar), BK (20 526 dolar), Türkiye (7 018 dolar) OECD ülkelerinin ortalaması 11 049 dolardır. Eğitim harcamalarına bakıldığında Türkiye’nin, ilköğretimde de eğitime gereken önemi vermemektedir.

Eğitimin Finansman Kaynağı

Eğitimde gerekli finansman kaynakları ülkeden ülkeye değişmektedir. Tablo 6, finansman kaynakları açısından karşılaştırmasını içermektedir (Tuzcu, 2006: 161).

Tablo 6
Her Ülkenin Eğitim Finansman Kaynakları (Tuzcu 2006)

Ülkeler	Eğitim Finansman Kaynağı
ABD	Eyalet Yönetimleri
Almanya	Yerel Yönetimler + Eyalet Yönetimleri + Kiliseler
BK	Okul Yönetimleri + Özel Kuruluşlar + Yerel Yönetimler
Türkiye	Milli Eğitim Bakanlığı + Katkı Payları ve Bağışlar

ABD’de eğitim büyük oranda eyalet yönetimleri tarafından finanse edilmektedir. Tüm kamu okullarında ücretsiz eğitim olanağı sunulmaktadır (Baş, 2014). Eğitimin finansmanı da yönetimiyle paralel biçimde %8-10 oranında federal hükümet tarafından, %45-55 oranında eyalet hükümetleri tarafından ve %40-50 oranında bölge yönetimleri tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca okullar öğrencilerden alınan harçlarla da desteklenmektedir. Paralı eğitim veren özel okullar federal hükümet tarafından belirli miktarlarla desteklenmektedir. Öğretmenlerin aldıkları maaşlar eyaletlerin inisiyatifindedir ve bölgelere göre değişim gösterir (Görgülü, 2019, s. 76).

Almanya okulların finansmanı eyalet yönetimleri ile yerel yönetimler tarafından karşılanmaktadır. Her eyalet yönetimi ve parlamentosu kendi bölgesindeki okullardan, yüksekokullardan ve kültürel faaliyetlerden sorumludur. Öğretmenler kadrolu, sözleşmeli ya da ücretli olarak görev alabilmektedir (Atalay, 1995). Eyalet yönetimi öğretmen maaşlarının ödenmesinden, yerel yönetimler ise okul binalarının yapım, tasarım ve onarımı, okullara kitap, öğretmen ve diğer personelin sağlanmasını ve kent kütüphanelerinin kurulmasını finanse etmektedir (Görgülü, 2019, s. 78).

BK'da yerel hükümetlerin temel eğitim kurumları için ihtiyaç duyduğu finansman merkezi Eğitim Bakanlığı (DfES-Department for Education and Skills) tarafından sağlanmaktadır. Yerel yönetimler ise Eğitim Bakanlığından aldıkları ve eğitim kurumlarına aktardıkları destekleri rapor ile bildirmek zorundadır. İleri ve yükseköğretim kurumları ise farklı bir kuruluşa Yüksek Eğitim İstatistikleri Ajansı'na (HESA-Higher Education Statistics Agency) rapor verir ve kamuyla paylaşılır (Akalin, 2008, s. 1).

Türkiye'nin eğitim finansmanını en başta Milli Eğitim Bakanlığı, velilerden alınan katkı payları ve yerel ve tüzel farklı yerlerden gelen bağışlar karşılamaktadır. Ayrıca devlet, dernek ve vakıfların sağladığı burslar bulunmaktadır (Tuzcu, 2006, s. 90).

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitim, bir ülkenin kalkınmasının temelidir. İnsan kaynağının iyi yetişmesi, her konuda gelişmeyi sağladığı gibi, ekonomik olarak da doğrudan ve dolaylı fayda sağlar. Bu araştırma kapsamında ekonomik olarak dünyanın en güçlü 20 ekonomisini temsil eden G-20 ülkelerinden ABD, Almanya, Birleşik Krallık ile Türkiye incelenerek eğitim niteliği ve eğitime ayrılan bütçeler değerlendirilmiştir. Dünya'da hâkim güç olma hedefi olan bu ülkeler, ekonomilerinin gücünü eğitime özen göstererek ve yatırımlar yaparak yükseltmeye çalışmaktadır. Türkiye'nin eğitime verdiği önem finansal açıdan uluslararası raporların verileriyle değerlendirilerek diğer ülkelerle karşılaştırılmış ve mevcut durumdaki temel eksiklere bir ışık tutmak amaçlanmıştır.

OECD tarafından uygulanan PISA testlerinde 79 ülke içinde genel sıralamada ABD 13. sırada, BK 14. Sırada ve Almanya 20. sırada iken Türkiye'nin 40. sırada olduğu görülmektedir. Türkiye okuma, matematik ve bilimsel becerilerdeki tüm OECD testlerinde ortalamanın altında kalmaktadır (OECD, 2019). Bu sıralama, bir ülkenin dünyanın en büyük 20 ekonomisi içinde olmasının doğrudan başarı testlerinde de aynı sırada başarıyı göstermesine yetmediğinin işaretidir. Burada önemli olan ekonominin büyük olması değil, eğitime verilen önem ve yapılan yatırımın yüksekliğidir. Bu bağlamda ülkelerin eğitim finansmanını nasıl sağladığını incelemek önemli bir iç görüş sağlayabilir.

Ülkelerin eğitime verdikleri önem, eğitime yaptıkları yatırımla doğru orantılıdır. ABD çok büyük bir birleşik devlet olduğu için her eyaletin kendi içinde finansman sağlaması bölgeye göre hem fayda hem zarar getirebilir. Ancak eğitim başarısı genel olarak üst sıralarda olduğuna göre işleyen bir sistemleri ve etkili bir eğitim politikası olduğu söylenebilir. BK'nin eğitimde yerel finansmana daha çok önem verdiği görülmektedir. Almanya ise eyalet, yerel yönetim ve kiliselerin desteğini alarak 20. sırada yerini almıştır. Yerel yönetimlerden destek almasına rağmen ABD ve BK'nin gerisinden gitmektedir. PISA testlerinde 40. sırada görünen Türkiye ise ilköğretimde sadece merkezi yönetimler ve velilerden aldığı katkı payları ve bağışlarla ayakta kalmaktadır.

Bir ülkenin eğitim yönetimi, eğitim politikası doğrultusunda yapılandırılır. Eğitime ayrılan finansman kadar, özellikle eğitimde nerelere yatırım yapıldığı önemlidir. ABD, Almanya ve BK'de teknolojik gelişmelere önem verilmekte, küçük yaşlardan başlayarak katma değer yaratabilen, inovasyon odaklı, girişimci bireyler yetiştirecek biçimde programlar düzenlenmeye başlamıştır. Türkiye ise eğitimde yaratıcı düşünmeyi ve girişimciliği sönmeyen ezberci yaklaşımı benimsemiştir. Bu nedenle ekonomik büyüme de olumsuz etkilenmektedir (Erdayı, 2009, s. 141). Bilgi yoğun sektör çalışan oranı, bu tür sektörlerde görev alabilecek nitelikte bireylerin azlığı nedeniyle düşük olabilir. Ekonomisi güçlü ülkeler ise eğitim sistemlerini bu yönde düzenleyerek küçük yaştan itibaren çocukların teknoloji ve bilim konusunda donanımlı olması konusunda çaba göstermektedir. ABD ve BK eğitim, ekonomik büyümeye OECD ülkelerinin genel ortalamasına göre daha fazla katkı sağlarken, Türkiye ve Almanya'da eğitim ise, OECD ülkelerinin ortalamasının altındadır.

Elde edilen bulgular değerlendirildiğinde Türkiye'nin ekonomisinin büyüklüğüne rağmen, eğitime yeterince özen göstermediği, eğitimde modern çağın gerekliliklerini yerine getirmede yetersizdir. Nitelikli eğitim konusunda başarılı olmuş ülkelerin eğitim sistemlerini daha detaylı bir biçimde değerlendirmeye alarak daha istikrarlı bir sistem kurgusuna ihtiyacı olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler politika yapıcılara ve uygulayıcılara önerilebilir:

- Türkiye'nin PISA sonuçları değerlendirilerek düşük olan puanların nedenleri araştırılmalı ve eğitim müfredatına entegre edilmelidir.
- Eğitimin niteliğine ilişkin göstergeler tek tek ele alınarak geliştirilmeli. Örneğin düşünme becerileri, eleştirel düşünme, aykırı düşüncelere verilen önem gibi beceriler için mantık ve felsefe derslerine daha fazla zaman ayrılabilir.
- Türkiye'de katma değerli ürün üretimine yönelik eğitimlerin ve teşviklerin artması sağlanmalıdır. Girişimcilik, teknoloji transferi, teknolojik şirketlerin artması, bilgi yoğun sektöre yönelik yetişmiş işgücü konusunda çalışmaların artırılması sağlanmalıdır. Meslek liselerine girişin daha fazla teşvik edilmesi sağlanmalıdır.
- Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlığına daha büyük bir finansmanın ayrılmalıdır. Okul kademelerine göre ger aşamaya ayrılan finansmanın artırılması ve diğer ülkelerle orantılı bir duruma getirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle bireyin bütün yaşamına etki eden alışkanlıkların kazandırıldığı okul öncesi dönemle ilgili yatırımların ve eğitim niteliğinin artırılması sağlanmalıdır.
- Eğitim finansmanının kaynağının genişletilebilmesi için velilerden gelen bağış ve katkı paylarının yanı sıra okul yönetimlerinin, STK ve belediye gibi yerel yönetimlerin de etkili katkılarının alınabileceği sistemler geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Akalın, F. (2008). *Türk- İngiliz genel eğitim sistemlerini karşılaştırıp bir model oluşturma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi.
- Altan, S. (2018). Türkiye'deki yenilikçi örgütleri arttırabilmek için, eğitim sistemine inovasyon kavramı üzerinden bir bakış ve çözüm önerileri. *Journal of Management Marketing and Logistics*, 5(2), 124-139.
- Atalay, M.S. (1995). Hem merkezi hem de yerel yönetim odaklı bir eğitim sistemi, *Eğitim Yönetimi*, 1(2), 1-8.
- Balcı, A. (2018). *Karşılaştırmalı eğitim sistemleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Baş, G. (2013). Amerika Birleşik Devletleri eğitim sistemi: karşılaştırmalı bir çalışma. *Journal of Educational Science*, 1 (1), 63-93.
- Dünya Bankası Verileri (2023). Dünya Bankası Verileri, <https://data.worldbank.org/country/TR?locale=tr>, Erişim Tarihi: 6 Nisan 2023.
- Erdayı, A.U. (2009). Dünyada Genç işsizliği sorununun çözümüne yönelik ulusal politikalar ve Türkiye. *Çalışma ve Toplum*, 3(22), 133-162.
- Ergün, M. (1985). *Karşılaştırmalı eğitim*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi.
- Görgülü, D. (2019). Eğitim örgütlerinde yerelleşme. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 2(1), 73-85.

- Gülsoy Kerimoğlu, P. N. (2019). *Türkiye ve Güney Kore eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi.
- IES, (2019). *Participation in PISA by Year*, <https://nces.ed.gov/surveys/pisa/countries.asp>. Erişim Tarihi: 11 Ağustos 2023.
- İnandı, Y. (2005). *Avrupa Birliği ülkeleri eğitim sistemi ile Türk eğitim sisteminde eğitimin yönetimi ve finansmanı*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi.
- Korkmaz, T. (2005). *Türk ve İngiliz eğitim sistemlerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi.
- Köksal, K. ve Öntaş, T. (2012). *İlköğretimde yönetsel ve örgütsel sorunlar*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği ABD, Ankara.
- OECD (2019). *Education at a Glance- OECD Indicators 2018, Paris*. <https://www.oecd.org/pisa/data/2018database/>, Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2023.
- Selim, S., Purtaş, Y. & Uysal, D. (2014). G-20 ülkelerinde eğitim harcamalarının ekonomik büyüme üzerindeki etkisi. *Optimum Ekonomi ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 93-102.
- Tuzcu, G. (2006). *Eğitimde vizyon 2023 ve Avrupa Birliği'ne giriş süreci*. Türk Eğitim Derneği (TED) Yayını.
- TÜİK, (2019). *Eğitim harcamaları istatistikleri*. www.tuik.gov.tr. Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2023.
- WEF (2018). *Readiness for the future of production report 2018*. http://www3.weforum.org/docs/FOP_Readiness_Report_2018.pdf. Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2023.
- Yazıcı, İ. (2009). *Türk ve Kanada eğitim sistemlerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi.

EXTENDED ABSTRACT

İntroduction: The understanding of education varies throughout history, across geographies and cultures. For this reason, education is shaped and changes in accordance with social, cultural, economic and political characteristics. The conditions brought about by the globalization process show that it is not enough for countries to only ensure stability within themselves and that an adaptation at the global level is required due to the impact of global conditions. In this context, examining and comparing the structures, processes and activities of the education systems of countries, determining their similarities and differences is important in terms of accurately evaluating the quality of the current education system. Thus, the basic deficiencies in the system can be eliminated and reorganized.

In the globalizing world, countries are now part of a holistic system. Even events or changes that occur in countries in the most distant regions of the world affect others. Economic power and especially economic crises spread in waves and have an impact on all countries of the world. Under these conditions, countries must be strong both economically and politically and be able to stand tall against other countries. This can only be achieved by providing the equipment required for the new century shaped by technological developments. Countries can only build stronger economies by investing in education. One of the fastest ways to find a solution to cope with high competition may be to know the preparations made by the countries defined as world giants for the 21st century, to examine what has been done to develop the necessary skills, and to identify and complete the deficiencies. Countries trying to become the world's superpowers are aware of the importance of education in keeping their economies strong and continue to invest in education to get ahead in the competition. By examining which issues countries care about and paying attention to, if some basic deficiencies in our own country are revealed, efforts can be made to complete them. In this context, this study aims to compare the education systems and education of the G-20 countries with high economic power: the USA, Germany and the United Kingdom. G-20 countries include 19 countries with the world's largest economies, including Turkey, and the European Union Commission. The total population of G-20 countries constitutes approximately 65%

of the world's population and their total national income constitutes 85% of the world economy. Thus, by comparing the education systems of the countries that shape the future of the world according to some parameters, this study undertakes to play a stimulating role in making predictions about the future and taking the necessary precautions.

Method: Comparative education is a field that examines the national education systems of countries by considering some variables. It compares the effects of different political, social, economic and cultural structures of different countries on education, the results created by the education system, the problems of the education systems of the countries and the solutions they bring to these problems. It aims to develop methods to solve the gaps and problems related to the education system in the regulation of education policy by drawing useful conclusions from comparisons. Comparative education; It is accepted by many researchers as an interdisciplinary field covering many sciences such as history, sociology, philosophy and psychology. The meaning of the word comparison includes looking critically. Comparative analyzes can be considered as a method of thinking and developing thought. Comparative education aims to compare the similarities and differences between the education systems of countries, to determine what causes successful and unsuccessful aspects, and to reveal what needs to be done and what can be done to eliminate them.

Approaches in comparative education are divided into four groups. These approaches, which are horizontal, vertical, problem solving and case study, express how the education systems of the countries determined for comparison will be compared. In horizontal studies, education systems are compared within the framework of certain parameters using data from the same period. In the vertical direction, longitudinal data, that is, data obtained over many years, are evaluated to examine historical change. In the problem solving method, it is aimed to find a solution to existing problems by systematically evaluating the parameters affecting a selected problem. In the case study approach, case studies are given and comments and comparisons regarding the education systems of the countries are left to the reader. This research was carried out horizontally and with a comparative education approach, one of the qualitative research methods.

Findings and Results: In line with the data obtained from research reports applied around the world, it is seen that the USA is ranked 13th, the UK is 14th, Germany is 20th and Turkey is 40th among 79 countries in the overall ranking in the PISA tests applied by OECD. Turkey remains below average in all OECD tests in reading, mathematics and scientific skills. As a result of the research, which basically compares the OECD success scores of countries with their investments in education, it is noteworthy that Turkey's investments in education, quality education indicators and PISA success scores are quite low compared to other countries. It is clearly seen that there is a direct proportion between investment in education and educational success. This ranking is a sign that being among the world's 20 largest economies is not enough for a country to show the same success in direct success tests. What is important here is not the size of the economy, but the importance given to education and the high level of investment. The importance countries attach to education is directly proportional to the investment they make in education.

Education management of a country is structured in line with its education policy. Particularly where investments are made in education is as important as the financing allocated to education. In the USA, Germany and the UK, importance is given to technological developments, and programs have begun to be organized to raise innovation-oriented, entrepreneurial individuals who can create added value starting from an early age. Türkiye, on the other hand, has adopted a rote approach in education that dampens creative thinking and entrepreneurship. Therefore, economic growth is also negatively affected. The rate of employees working in knowledge-intensive sectors may be low due to the lack of qualified individuals who can work in such sectors. Countries with strong economies organize their education systems in this direction and strive to equip children with technology and science from an early age. While education in the USA and the UK contributes more to economic growth than the general average of OECD countries, education in Turkey and Germany is below the average of OECD countries. When the findings are evaluated, it is noteworthy that despite the size of Turkey's economy, it does not pay enough attention to education and cannot keep up with the times. It seems that Turkey needs to examine the education systems of countries that have been successful in quality education and take it as an example and create a more stable system.

Keywords: Education System, Economy, Education, Success, Comparative Approach.